

**“NUH: BÜYÜK TUFAN” SİNEMA FİLMİNDE PEYGAMBER İMAJI
IMAGE OF A PROPHET IN THE FILM “NOAH”**

Dr. İsa ÖZEL

Eğitimci-Yazar, Din Psikolojisi Anabilim Dalı, Samsun/Türkiye

ÖZ

Sinema, günümüzün en önemli iletişim araçlarından birisidir. Kısa zamanda çok geniş kitlelere kolayca ulaşması, toplumda yavaş ama kalıcı etkiler bırakması ve insanlarda davranış değişiklikleri meydana getirmesi yönüyle o, etkili ve yaygın bir eğitim aracıdır. Bu çalışmada, 2014 yılında gösterime giren “Nuh: Büyük Tufan” sinema filminde sunulan “peygamber imajı” İslamî bir perspektiften incelenmiştir. İnsanî ve peygamberlik yönleriyle ele alınıp değerlendirilen Nuh imajında İslamî kriterlere uygun olmayan pek çok sahnenin varlığı tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: İmaj, sinema, Nuh, tufan, peygamber imajı.

ABSTRACT

Cinema is one of the most effective means of communication today. It is also an influential tool of education for it provides easy access to large crowds in short times and leaves slow but lasting affects in the society and causes behavioral changes in human beings. In this article, the image of a prophet has been analyzed from an Islamic perspective in the film “Noah”, released in 2014. Character traits of Noah in the film have been analyzed from the aspects of his human character and prophethood. In the film, many scenes, which are not suitable to the Islamic criteria of prophethood, have been detected.

Keywords: Image, Cinema, Noah, Flood, Image of a Prophet.

1. GİRİŞ

Sözlü ve yazılı imgelerin yerini günümüzde önemli ölçüde görsel imgeler aldı. Bugün sinemanın önemli bir iletişim aracı olarak kabul edilmesi, onun sözlü, yazılı ve görsel şekilde insanların duygu ve düşüncelerini etkilemesinden kaynaklanır. Sinema, eğlence işlevi gören bir sanat dalı olmasının yanında, eğitici, öğretici ve aynı zamanda dönüştürücü özelliğe de sahip bir vasıtaadır.(Wollen, 2004:220; Uçakan, 1977:163) Sinema, kısa zamanda çok geniş kitlelere kolayca ulaşması, toplumda yavaş ama kalıcı etkiler bırakması ve insanlarda davranış değişiklikleri meydana getirmesi yönüyle de etkili ve yaygın bir eğitim aracıdır (Enderun, 2011:77).

Etki alanı geniş olan sinemanın işlediği konular da oldukça çeşitlidir. Örneğin politika, kadın, aşk, sanat, savaş, cinsellik, vatanseverlik ve din, bu konulardan sadece bazılarıdır. Filmler vizyona girmeden önce sinema, gazete, dergi, televizyon ve bilboardların yanı sıra sosyal medya gibi değişik mecralarda reklamları yapılmakta, film hakkında farkındalık oluşturulmakta ve böylece mesajın daha büyük kitlelere ulaştırılması hedeflenmektedir. Filmler, vizyondan kalktıktan sonra da internet üzerinden izlenebilmekte, indirilebilmekte ve DVD olarak film severlere sunulmanın yanısıra televizyonlarda gösterilerek daha geniş izleyici kitlesine ulaştırılmaktadır.

Bu çalışma, 2014 yılında dünya ile beraber ülkemizde de gösterime giren ve ülkemizde vizyonda kaldığı 12 hafta boyunca 1 milyon 178 bin 671 seyirci tarafından izlenen (<http://www.sinematurk.com/film/46710-nuh-buyuk-tufan/>), (Erişim Tarihi:13.06.2017) dinî konulu filmlerden biri olan Nuh: Büyük Tufan adlı sinema filmindeki peygamber imajı'nı İslamî perspektiften incelemeyi hedeflemektedir. Araştırma, sinema - dinî imaj ilişkisinin incelenmesi bakımından önemli görülmektedir. Söz konusu filmde sunulan peygamber imajı (Budak, 2003:393) incelenirken filmin bize sunduğu mesajlar temel veri olarak alınacaktır. Bu çerçevede ilk olarak Nuh'un insanî yönleri üzerinde durulacaktır. Akabinde onun peygamberlik yönü incelenecek, daha sonra da, yine filmin sunduğu peygamber portresinde, peygamberlikle bağdaşmayan yönler ele alınıp

değerlendirilecektir. Araştırmanın ana tartışmalarına geçmeden önce sinema ve etkisi üzerinde kısaca durmak, konunun anlaşılması için önemlidir.

2. SİNEMA

1895 yılında Lumiere Kardeşler tarafından Paris'te 'sinematograf' adını verdikleri ilk sinema aygıtını keşfettikten bir yıl sonra ülkemize gelen sinema, sanat dalları içinde şüphesiz en gizemli ve etkili olanlarından biridir. Eğlendirici ve eğitici yönünün yanı sıra sinemanın, ekonomik, teknolojik, sosyal ve kültürel boyutları da bulunmaktadır.

Bir eğlence vasıtası olarak sinema, birkaç saatliğine de olsa seyirciyi dış dünyadan koparır, onu, yaşadığı ortamdan alıp başka bir âleme götürür. İzleyicilerin hayal dünyası ve arzularıyla sağlam bağlar kurar ve onlara alternatif bir dünya oluşturur. Oluşturulan bu alternatif âlem, seyirciyi etkiler ve imkânsız gibi görünen pek çok şeyi yaşanabilir gösterir. Görüntüler sadece akla değil, duygulara da seslenir, seyredilen filmler duyulur ve içe aktarılır (Şirin, 2006:115). Kişinin yalnızca düşünceleri değil, bütün benliği filmin harekete geçirdiği duygusallığa katılır. Sinemanın, gerçekliği bu derece güçlü ve inandırıcı bir biçimde sunması nedeniyle seyircilerin üzerindeki etkisi büyük olur ve böylece zihinlerde bir rol modeli oluşturur (Monaco, 2001:253).

Ulusal mitlerin ve toplumsal duyguların biçimlenmesine de yardımcı olan sinema, kültürel emperyalizmin de önemli bir aracıdır (Monaco, 2001:268-269). "Beyaz Perde" olarak da tarif edilen sinema, sanatsal bir form olarak üretildiği ülkenin özelliklerini taşıyan bir sanat olup (Eşli, 2012:127;Başgüney, 2013:36) kendisiyle çeşitli fikir ve düşüncelerin, hatta ülkelerin propagandalarının yapıldığı bir vasıta (Köçer, 2010:128-130). İyi yapılmış ve dağıtılmış bir film, bir ülke hakkında çok geniş kitleler üzerinde lehte veya aleyhte algı oluşturabilmektedir (Dorsay, 1985:216-217, 230). Sinema, egemen sınıfların ideolojilerinin aktarılmasının bir aracı olduğu kadar, muhaliflerin de fikirlerini ifade ettikleri önemli bir araçtır (Yılmaz, 1997:11-13). Görsel, işitsel, anlatımsal, dramatik vb. bir sanat olan sinemanın ekonomik, teknolojik, eğlencesel ve ideolojik amaçları bulunur. Biz onun ideolojik olarak kullanımına, değiştirici ve dönüştürücü özelliğine yoğunlaşacağımızdan diğer konulara ve ayrıntılara girmeyeceğiz.

Sinemanın ideolojik olarak kullanımı çok erken dönemde oluşmaya başlamıştır. Hollywood'un üreterek dünyaya pazarladığı filmlerin "Amerikan Rüyası"na hizmet ettiği, onun egemen değerlerin ve kurumların meşrulaştırılmasında yardımcı olduğu, belirli bir ideolojiyi filme damla damla akıttığı (Abisel, 1995:36), onun batı yaşam tarzının, değerlerinin ve sembollerinin propagandasını yaptığı ve bunları sürekli zihinlerimize enjekte ettiği belirtilmektedir (Başgüney, 2013:37-38; Dorsay, 1985:340). Aynı şekilde Sovyet Rusya'da da sinemanın insanların duygularını harekete geçirebilme özelliği kullanılarak izleyicilerin dünyaya yeni gözlerle bakmasını sağlanması yanında, düşüncelerini yönlendirme amaçlı da kullanılmıştır (Wollen, 2004:19-21, 45-48). Benzer şekilde İran ve Endonezya gibi ülkelerde de İslam otoriteleri, sinemayı yeni bir düzen getirmek ve insanlara yeniden eğitim vermekte kullanmışlar, dini görüşleri yayma amacıyla İslamî sinemayı teşvik etmişlerdir (Dönmez-Colin, 2006:58). Bu yönüyle sinema, gerek ulusal gerek uluslararası anlamda neyin hoş görülebilir olduğunun tanımlanmasına büyük ölçüde yardım eder (Monaco, 2001:253).

Sinemanın ideolojik amaçlı kullanıldığı ülkemizde de görülmüştür. O, mevcut düzeni siyasî, iktisadî ve ahlâkî olarak değiştirmek veya baştan dizayn etmek için kullanılmaya çalışılmıştır. Bu değişim için toplum bilinçlendirilmeye çalışılmış ve bunun için devrime yararlı filmler yapma ve devrimci sinema piyasası oluşturma olarak iki kutba ayrılmıştır (Uçakan, 1977:73-76). Benzeri bir durum dindarlarda da görülmüş, sinemanın ve de sanatçının işinin ülke ve toplumun gerçeklerinin veya problemlerinin ortaya konulması, aksettirilmesi ile gerek dinî gerek dünyevî bir fikir, ideoloji veya idealin bir kitleye toptan ya da yavaş yavaş verilmesi, propaganda edilmesi ve reklamının yapılması düşüncesi sürekli çatışma halinde olmuştur (Türk, 2001:291-294; Uçakan, 1977:131, 163).

Sinemayla ilgili dünyada yapılan tartışmalar ve yöneltelen eleştirilerin benzerlerinin ülkemizde de yapıldığı görülmektedir. Sinemanın genel olarak olumsuz gayelere hizmet ettiği, toplumun ekranda gördükleri olumsuz imgelerin etkisi altında kaldığı, kendi inanç ve kültürüne karşı yabancılaştığı yönünde eleştiriler getirilmiş (Dönmez-Colin, 2006:53), ticari ve emperyalist gayelerle sinemayı kullanarak yapay bir Türk kimliği ve yapay bir Türk kültürü oluşturulmaya çalışıldığı belirtilmiştir (Uçakan, 1977:176). Aynı şekilde sinemanın toplum üzerindeki etkisinden bahisle onun, bir ismi (Şaban örneği) toplumun belleğinden silebilecek güce sahip olduğundan söz edilmiştir (Enderun, 2011:71). Bu bağlamda sinemanın sanat dalları içerisinde kitleleri etkileme gücü yüksek bir sanatsal faaliyet olduğu söylenebilir.

Gerçeğin yeniden sunumu olan filmsel imge, izleyiciye yeni bir gerçeklik olarak sunulmakta ve film, belli bir bakış açısından gerçeği gösterip yeniden canlandırmaktadır. O, gerçeklik duygusunu, gerçekçi bir konuyu

işlemiş olmasının yanı sıra inandırıcılıkla sağlamaktadır (Battal, 2006:83). Sinema, var olan bir gerçeği dilediği gibi değiştirip dönüştürebilir ve nihayetinde yepyeni bir forma sokarak aktarabilir (Eşli, 2012:27). İzleyicilerin para vererek gidiyor olmaları ve iletişime son derece açık bir yapıda psikolojik hazır bulunuşluk hali hâkim durumda olduğundan dolayı da o, hedef kitlenin bakış açısına müdahale eder ve onu bazen bilinçli, bazen de farkında olmadan kendi verdiği mesaj yönünden düşünmeye zorlar. Etkisi açıktan değil de gizliden verildiğinde daha etkili olan mesajlar, sinemada bu şekilde verilmekte ve bu durum seyirciyi rahatlıkla içine çekebilmekte ve özdeşlik kurmasını hızlandırabilmektedir. Verdiği mesajlarla önce toplumu alıştıran ve zamanla oluşan bu alışkanlık sonunda iletilen mesajlar yadırganmaz olur ve topluma yerleşmeye başlar (Enderun, 2011:70). Dolayısıyla sık sık film seyretmek bireye yeni bir kişilik kazandırır (Ellul, 1998:150-152). Bu yönüyle o, insanların tutumlarını, düşüncelerini ve davranışlarını değiştirebilmekte, kamuoyu oluşturabilmekte ve modalar yaratabilmektedir. Görsel, işitsel ve duygusal yanının olmasından dolayı oldukça etkili ve başarılı olması, sinemanın kullanım ve etki alanını daha çok büyütmüş ve halkın beğenisi yanında siyaset dünyasının da ilgisini çekmiştir. İnsanların bakış açılarının sinema vasıtası ile değiştirilebileceğini keşfeden egemenler, arzuladıkları mesajları, talep ettikleri insan tipinin nasıl olacağı vb. durumları sinema kanalı ile insanlara empoze etmişlerdir. Örneğin bir aslanın kendisini taşıyan kişiyi parçalaması, bir zencinin timsah tarafından yenmesi ve yine bir yerlinin bir gergedanın saldırısına uğraması sahnelerinin filmlerde açık bir şekilde yer almasının Afrika'yı tüm dünyada vahşi bir kıta olarak tanıtmaya başladığı görüşünü pekiştirdiği belirtilmektedir (Bazin, 2000:145-147). Hatta bazı belgesellerin 'Vahşi Afrika' gibi adlarla isimlendirilmesi de bu amaca hizmet maksadı taşıyabilir.

Geçmişte olduğu gibi günümüzde de sinemanın ideolojik yönünü yansıtan pek çok filmde bahsedilebilir. 2014 yılında gösterime giren Nuh filmi de bunlardan birisidir. 'Nuh: Büyük Tufan' filmi, ideolojik anlam olarak Tevrat çerçevesinde kurgulanmış gibi görünmektedir (Bununla ilgili bkz: Yaratılış, 6:5-19; Senarist ve yönetmen Darren Aronofsky'nin filmin Kitab-ı Mukaddes metnine sadık kalmakla birlikte açabildiği kadar hayal dünyasını açtığı ile ilgili olarak verdiği mülakat için bkz:<http://www.christianitytoday.com/ct/2014/march-web-only/darren-aronofsky-interview-noah.html> (25/03/2014).

Bununla birlikte, filmde gösterilen bir kısım kurguların Tevrat'a göre bile gerçeğe uymayan sunumu (Nitekim filme bakıldığında pek çok sahnenin değil Kur'an, Yahudi literatürü ile de uyumlu olmadığı dikkat çeker. Örneğin filmde, Nuh, eşi, çocukları Sam, Ham, Yafet ve yanlarına aldıkları İla'dan başka kimsenin gemiye binmesine izin verilmez. Oysa Tevrat'a bakıldığında oğullarının eşlerinin de gemiye bindiği görülür. "...oğulların, karın, gelinlerinle birlikte gemiye bin." Yaratılış, 6:18; "Tanrı Nuh'a karın, oğulların ve gelinlerinle birlikte gemiden çık dedi." Yaratılış, 8:15-16; Tora, Bereşit 35, 38, 39, 43, 47, 51) Nuh'un üç gelini ile birlikte gemiye binmesi var olan bir gerçeğin açıkça tahrif edilmesidir. Aynı şekilde, filmde sunulan Nuh'un yeni doğan torunlarını öldürmeyerek Tanrı'ya isyan etmesinin ve gelini tarafından bu durumun onun vahyi yanlış yorumlaması olarak sunulmasının kitabî bir dayanağı olmadığını, yönetmenin var olan bir gerçeği tahrif ederek hayali bir imaj sunulduğunu gösterir. Film ile Tevrat arasındaki bir diğer tutarsızlık, Nuh'un küçükken yetim kalmasıdır. Oysa Tevrat, Nuh'un doğumundan sonra babası Lemek'in 595 yıl daha yaşadığını belirtir. Öte yandan filmde aktarıldığı gibi soyunun sonuncusu değil, başka kız ve erkek kardeşlerinin de olduğu ifade edilir (Yaratılış, 5:30- 31; Bereşit, 35).

Diğer taraftan, "Tanrı Nuh'a " *İnsanlığa son vereceğim dedi. Çünkü onlar yüzünden yeryüzü zorbalıklarla doldu. Onlarla birlikte yeryüzünü de yok edeceğim.*" ifadesi kötülüğün Kabil soyundan değil bütün insanlar tarafından olduğunu belirtir. Nitekim Tora, tufan öncesinde, zayıfların güçlüler tarafından baskı görmeye başladığı, ahlâksızlık ve hırsızlığın yayıldığı, soygunculuk, putperestlik ve birbirini çekememezlik gibi gizli - açık işlenen suçların bütün bir topluma yayıldığı ve insanların bozulduğu ifade edilir. Aynı şekilde Nuh'un kendi soyu olan Şit'in soyunun da Tanrı tanımayan yozlaşmış bu kültürde asimile oldukları, bütün insanlığın yozlaştığı, cezayı hak ettikleri ve insan ırkını yok eden kadere ortak olduklarını belirtir (Bereşit, I/37, 38, 41, 73). Dolayısıyla filmde, gerek Nuh gerekse Gözcüler'in ifadeleriyle bir ırkın bütünüyle kötü gösterilmesi ve onların topluca yok edilmesi de yine Tevrat'la ilgili değil, yönetmenin hayal dünyası ile açıklanabilir.

Tora'da son olarak gemi yapımının uzun (120 yıl) sürmesinin amacının insanların dikkatini çekmeyi ve bu vesileyle Tanrı'nın tufan göndereceğini onlara bildirerek onların *Teşuva*'ya (pişmanlık duyma, hatadan vazgeçme, doğru yola dönme) yönelmelerini sağlamak olarak belirtir (Bereşit, 37).

Bu durum, her ne kadar Tevrat'a dayandığı belirtilse de, filmin, iki konuda var olan bir şeyi tahrif ettiğini gösterir. Birincisi, filmde belirtildiği üzere Nuh'un, sosyal ortamlardan sürekli kaçan, insanlarla temas kurmaktan çekinen ve aynı zamanda medeniyetten soyutlanmış bir hayat yaşamadığını, aksine insanlarla birlikte yaşadığını gösterir. İkinci olarak ise, Nuh'un sadece ailesine yönelik değil diğer insanlara yönelik olarak da tebliğ görevini yaptığını gösterir.), filmin Tevrat'ın değil yönetmenin bakış açısını sunduğunu

göstermektedir. Fakat “Nuh: Büyük Tufan” filminin yaşamış bir peygamber karakterini filmin merkezine oturtması ve filmsel imge ile yeni bir gerçeklik olarak sunulan bu karakterin de inancı etkilemesi sebebiyle insanlarda Nuh peygamber hakkında gerçek dışı çağrışımlar yapabilmektedir. Nitekim pek çok insan Nuh ve kavmi hakkındaki doğru bilgileri bir kaynaktan oku(ya)mamış olabilir. İslam’da, Hz. Nuh hakkındaki bilgi, Kur’an’a, hadislere ve İsrâiliyyât’a dayanır. Müslümanlardaki Hz. Nuh imajı da bu bilgilerle oluşturulmuş, inşa edilmiştir. Ancak oluşturulan bu imaj ile filmde sunulan imaj arasında epeyce fark olduğu görülmektedir.

Film, tarihte yaşanmış bir olayı yeni bir bakış açısıyla okuma, yeniden inşa etme ve sunmanın bir örneğini bize aktarmaktadır. Film, her ne kadar dini temalı olsa da, yönetmen, ‘sanat sanat içindir’ görüşünü benimseyerek dini gerçeklerle uyum kaygısını taşımamaktadır. Nitekim filme bakıldığında bu yeniden inşa etme ve sunmanın, yönetmenin görmeyi/göstermeyi istediği bir formda olduğu görülmekte, onun var olan bazı şeyleri tahrif ettiği ve bir kısım boşlukları yanlış imajlarla doldurduğu görülmektedir. Bu nedenle filmin, pek çok sahnesi itibariyle yönetmenin hayal dünyasını yansıttığı söylenebilir.

3. NUH’UN İNSANİ YÖNLERİ

Bu bölümde filmin sunduğu çerçevede Nuh, insanî yönleriyle tanıtılıp analiz edilecektir. Bu yönler; aile reisi olması, duyarlılığı, empati kurması, gerektiğinde öldürebilmesi, araştırmacılığı ve sorgulayıcılığı ile bilim ve teknik yönü başlığı altında incelenecektir (Karşılaştırma için bkz: Özafşar, 2003:307-330).

3.1. Aile Reisliği

Filmde Nuh karakteri, tüm mezziyetleri ve zaaflarıyla bir insan portresi sergilemektedir. O, eşi ve çocukları Sam, Ham ve Yafes’le insanlarla temas kurmaktan sürekli kaçınan, aynı zamanda köy ya da şehir hayatından uzak yerlerde, adeta toplumdaki soyutlanmış bir hayat yaşayan bir aile reisi olarak tasvir edilmektedir. Elbette ki her baba gibi o da, zaman zaman çocukları ve eşiyle tartışma ve çatışmalar yaşamakta, onlarla ilişkisi farklı duygular içermekte ve onun davranışları çeşitlilik göstermektedir.

Öncelikle Nuh, herhangi bir olayla karşılaştığında, örneğin tabiatta yoktan var olan bir çiçeğin oluşumuna şahit olduğunda, bu olayları ve gördüğü rüyaları eşiyle paylaşarak onun fikrini alan bir aile reisi olarak eşiyle sürekli diyalog halindedir. Filmde hanımı, Nuh’un büyükbabasını ziyarete gitme konusunda isteksizken Nuh’un kararlılığı karşısında ona giden, Nuh’un gördüğü rüyalara inanan ve güvenen, çorak bir arazide ansızın bir ormanın yaratılış mucizesine şahit olmasıyla da bu güveni daha da pekişen bir eş olarak sunulmaktadır. Görev öncesi ve görev esnasında hanımıyla arasında önemli bir problem yaşanmamasına karşın görevin sonuna doğru Nuh’un kendileri için tufandan sonra doğal ölüm yolunu seçmesi ve torunlarını öldürme isteği neticesinde eşi Nuh’la karşı karşıya gelir ve hem torunlarını koruma hem de ailenin parçalanmaması için Nuh’a karşı çaresiz, ama ısrarlı ve kararlı bir duruş sergiler. Torunlarını öldürme kararlılığındaki Nuh’a yönelik olarak eşi:

- *Hayata saygı duyan ve çocuklarını seven bir adam, çok güçlüydü ama bitti...* ifadeleriyle ona olan güvenini artık yitirdiğini açıkça ifade eder. Ancak filmin sonunda, Nuh’un ısrarından vazgeçmesi neticesinde yeniden barışıp uzlaşırlar.

Filmde Nuh, çocuklarına merhametli ve son derece düşkün bir baba olarak sunulur. Onlara karşı zaman zaman bir abi, zaman zaman da yol gösteren bir arkadaş gibi davranır. Örneğin Kabil soyunun liderinin, Ham’ın eline silah tutuşturarak onu kendi tarafına çekme düşüncesi karşısında Nuh’un, onu içinde bulunduğu kötü durumdan kurtarması; yağmur altında yine Ham’ı aramaya gitmesi ve onu alarak gemiye getirmesi onun, çocuklarına olan şefkat ve merhametini gösterir. Aynı zamanda çocuklarının diğer insanlardan etkilenmemesi için tedbirler alması da bu görüşü desteklemektedir. İnsanların, kendilerini ve ailelerini korumak için sosyal izolasyona ihtiyaç duymaları anlaşılabilir bir durumdur. Filmde Nuh, ailesini toplumdaki soyutlar, diğer bir ifadeyle onları korumak için sosyal izolasyon uygular. Zaman zaman görülen geçmişini hatırlama sahneleri, Nuh’un şuuraltının bir yansımasını gösterir. Nuh küçüklüğünde Şit’in neslinin sonuncusu olarak ‘doğum hakkı’ nı babasından alacakken, insanların gelmesi üzerine babasının;

- *İnsanlar! saklan!..* diyerek Nuh’u korumaya çalışması ve sonrasında babasının, Kabil soyundan gelen insanlar tarafından öldürüldüğüne Nuh’un tanık olması, bilinçaltında dış dünyanın tehlikeli olduğu algısını oluşturur. Bu yüzden tehlikeli olan bu dünyada yaşarken çok dikkatli olmak gerekir. Diğer taraftan bu tehlikenin kaynağı diğer varlıklar değil, insanlardır. Nitekim filmde kullanılan metaforlardan bir diğeri de köpeğe benzer, ama armadillo gibi zırlı, yaralanmış bir hayvandır. Normalde kendisine yaklaşanlara saldıran bu yaralı hayvan Nuh’a saldırmamıştır. Oysa onu yaralayan insanlar, devamında Nuh’u da öldürmeye teşebbüs etmişlerdir. Bununla insanlar tabiatındaki diğer canlılardan daha tehlikelidir mesajı verilmekte, insanın kötülüğü ön plana çıkarılmaktadır.

Yaralı armadillo benzeri hayvanın öldüğünü gören oğlu Ham:

- *Onu neden öldürdüler?*

Sam: *Onları yiyorlar.*

Ham: *Neden?*

Nuh: *Güç verdiğiğine inanıyorlar.*

Ham: *Peki, doğru mu?*

Nuh: *Gücün yaradandan geldiğini unutuyorlar...*

Yukarıda görüldüğü üzere çocuklarıyla gerçekleşen diyaloglar Nuh'u daha da korkutur. Dış dünya çocukların daha fazla ilgisini çekmekte, onlarda merak duygusu uyandırmaktadır. Dolayısıyla bir babanın gördüğü olumsuz konularda çocuklarının fiziksel ve psikolojik çevreden olumsuz etkilenmemesi için elinden geleni yapmaya çalıştığı görülür. Gerek geçmişte insanların, Nuh'un babasını gözleri önünde acımadan öldürmeleri, gerekse Kabil'in Habil'i öldürmesini rüyalarında görmesi Nuh'da hayvanlardan bile daha tehlikeli olan insanlardan, kendisini ve ailesini koruması gerektiği düşüncesini desteklemiştir. Buna göre, atalarını ve kendi babasını öldüren insanlar, onu ve çocuklarını da öldürebilecek potansiyel katillerdir. Bu izolasyonun nedeni hayatta kalmak için onlardan uzak yaşamının gerekliliğine olan inancıdır.

Küçüklüğünden itibaren babasıyla pek çok şeyi görerek büyüyen ve onunla ciddi bir çatışma yaşamayan büyük oğlu Sam (Nuh'un çocuklarının sıralaması ile ilgili tartışmalar için bkz: Tora, Bereşit, 56; Oymak, 2013:143-161), babasının kendi çocuklarını öldürme isteğine karşı onunla tartışır ve '*İyi biri olduğumu sanmıştım: O, seni bu yüzden seçmedi mi?*' ifadeleriyle babasına olan güvenini yitirdiğini belirtir. Doğacak çocuklarını kurtarmak için gemi içerisinde hazırladıkları ve bütün eşyalarını yükledikleri salın Nuh tarafından yakılması, ondaki hayal kırıklığını artırsa da ölüm olayının gerçekleşmemesiyle babasıyla arasındaki sorun çözülür.

Nuh'un çocukluğundan itibaren davranışlarını sürekli gözlemlediği, fakat buna karşın ciddi bir çatışma yaşamadığı ikinci oğlu Ham, abisi Sam ve eşi İla'nın birlikteliklerini kıskanmakta, gemiye gelen hayvanların çift olmasından hareketle babasından kendisine de eş bulmasını ister. Tanrı'nın farklı konularda kendilerine yardımını örnek gösteren Nuh, bu konuda da yardım olabileceğini beklentisini ifade eder. Ham, kendisine eş bulmak için Kabil neslinin bulunduğu yere giden babasının eş bulmadan dönmesi üzerine kendisi aramaya gider: bulduğu eş adayı ile birlikte gemiye dönerken, kurulan tuzağa düşer. Ham, kendisini almaya gelen babası tarafından zorla gemiye götürülürken, yanında getirdiği kızın yardım istemesine rağmen, orada bırakılması üzerine babasına düşmanlık beslemeye başlar. Babasına olan nefreti nedeniyle gemiye gizlice binen Kabil soyunun liderine göz yuman ve onun Nuh'u öldürmek için kurduğu tuzağa yardım eden Ham, tufandan sonra da aileyi terk eder. Üçüncü ve en küçük çocuğu olan Yafes ise, babası Nuh ile herhangi bir problem yaşamaz.

Diğer taraftan Nuh, çocukları arasında ayırım yapan bir baba figürüdür. Nuh, tufandan sonra kendi ailesinin de ölmesi gerektiğine inanması nedeniyle bir tarafta Ham'ın sevdiği kızı ölüme terk eden zalim bir baba iken, diğer tarafta önceleri kızıp öldürmeye teşebbüs etmiş olsa da gelini İla'nın çocuklarına dokunmayıp, yaşamalarına izin veren şefkatli bir babadır. Bu durum, onun çocukları arasında ayrımcılık yaptığını gösterir.

3.2. Duyarlılığı ve Merhameti

Çevreye son derece saygılı olan Nuh, çocuklarıyla yiyecek toplarken Ham'a;

- *İhtiyacın kadar, kullanacağın kadar topla...* diye seslenerek israfa engel olmaya çalışır. Gemiye gelen hayvanları uyutma esnasında kuşları seven oğlu Yafes'e:

- *Nazikçe...onlara nazik davranmalıyız, koruyucu olmalıyız. Koruyamazsak yaratılışın küçük bir parçası sonsuza dek yok olur. Bütün bu masum yaratıklar artık bizim himayemizde, bu bizim görevimiz oğlum...* şeklindeki nasihati çocuklarına bir misyon yüklemesi yönüyle Nuh'un duyarlı bir öğretmen olduğunu gösterir. Diyaloglardan anlaşıldığı üzere Nuh'un kâinata bakışı, tabiatın insanlığa bırakılmış bir emanet olduğudur.

O, aynı zamanda merhametli bir insandır. Büyükbabasına giderken yolda ailesi öldürülmüş ve kendisi de yaralı olan küçük bir kız çocuğunu ölüme terk edilmekten kurtarıp, onu yanına alarak kendi evladı gibi büyütür. İla'nın kendisine şarkı söylemesini istediği esnada Nuh, çocukluğuna giderek empati yapar ve İla'ya kendisinin de küçükken babasını kaybettiğini, babasız büyüdüğünü belirtir. İla'ya;

- *...Biliyor musun, bazen uyuyamadığımda babamın bana söylediği bir şarkı vardı...* diyerek ona babasından dinlediği şarkıyı söyler.

Nuh'un merhameti sadece insanları değil hayvanları da kapsar. O, avcılar tarafından yaralanmış köpeğe benzer armadillo gibi zırlı bir hayvanı kurtaracak kadar da hayvanlara karşı merhametli birisidir.

3.3. Gerektiğinde Öldürebilmesi

Nuh, kendi çocuklarına soyu ile ilgili bilgi verirken, kendi çocukluğuna gitmekte, çocukluğunda babasının ölümüne şahit olması gibi şuuraltındaki olayların gün yüzüne çıktığı görülmektedir. Bu durum elbette Nuh'da Kabil soyuna karşı bir tepki oluştuğunu göstermekte ve bu onun tüm hayatını etkilemektedir.

Babasının ölümü ile ilgili olarak yetim büyüdüğünden bahsetmesi, sürekli onu hissetmesi, onunla büyümesi ve bunun intikamını alması kindar olduğunu, kendisine yapılanları unutmadığını gösterir. Filmin değişik sahnelerinde, ister filme aksiyon katma amaçlı isterse başka nedenlerle ilgili olsun, bir peygamberin kendisi, ailesi ve görevi için rahatlıkla adam öldürebileceği vurgulanır. Örneğin onun, köpeğe benzer yaralanmış bir hayvanın yarasına bakmak için onu uyutmaya çalışırken; kendisine saldıran avcılar ve yağmurun başlamasıyla gemiye saldırarak ona binmeye çalışan insanları öldürdüğü görülür.

3.4. Araştırmacılığı ve sorgulayıcılığı

Filmde ön plana çıkarılan mesajlardan birisi, Nuh'un tabiatta var olan değişimin farkında olduğudur. Yoktan var olan bir çiçeğin oluşumuna tanık olması yanında, gördüğü rüyalar olağanüstü olayların vuku bulacağına dair inancını artırmış, şahit olduğu olayları ve gördüğü rüyaları eşiyile paylaşırsa da artan kuşkularını gidermek için büyükbabasına gitmeye karar verir. O, Nuh'u rahatlatır ama o, yine sorgulamaya devam eder; verdiği kararları, yaptıklarını ve yapacaklarını tekrar tekrar gözden geçirir.

3.5. Bilim ve Teknik Yönü

Nuh, zamanının bilim ve tekniğini kullanır ve bunu çocuklarına öğretir. Örneğin kayalarda oluşan bazı yosunlardan ve taşlardan faydalanarak barut benzeri bir madde yapar ve bunu ateş yakmak için kullanır. Yine çeşitli otlar ve bitkiler toplayarak bir çeşit uyutma etkisi yapan bir tütsü yapması ve gemiye binen hayvanların bununla uyutularak birbirlerine zarar vermelerinin önlenildiği resmedilir. Aynı şekilde Nuh'un eşi de bazı bitkilerden karışımlar yaparak yaraları tedavi edici ilaçlar yapar. Başlı başına bir gemi inşa etmesi ise, onun bilim ve teknik açısından insanlığa katkısının en büyük göstergesidir.

4. Peygamberlik Yönü

Bilindiği üzere peygamberlik, vahiy esasına dayanır. Vahye muhatap olan peygamber, kendisine - iradesi dışında- telkin edilen hususların Allah'tan geldiğine dair kesin bilgiye sahip olur. İlâhî vahye muhatap olmak Allah tarafından seçilmiş olmakla gerçekleşir (Yavuz, 2007:XXXIII/279-285). Peygamberler, genellikle sâdık rüyalar ile vahiy almaya başlarlar (Buhârî, "Bedü'l vahy", 1). Hz. İbrahim'in gördüğü rüya üzerine oğlunu kurban etmesi ve bu davranışının onun gördüğü rüyayı doğru olarak anladığının belirtilmesi (Sâffât, 37/102-106) ve Hz. Muhammed'in gördüğü rüya üzerine ashabıyla birlikte Umre yapmak üzere Mekke'ye hareket etmesi (Fetih, 48/27) rüyanın vahiy şekillerinden birisi olarak kabul edildiğinin örneklerindedir. Burada Nuh'un bir görevi yerine getirmek üzere seçildiğine dair anlatımları filmdeki imgeler üzerinden inceleyeceğiz.

4. 1. Rüyalar Vasıtasıyla Vahiy Alması

Filmde kullanılan metaforlardan birisi rüyalaradır. Rüya, Tanrı tarafından ilâhî mesajın Nuh'a verildiği bir iletişim şekli olarak, filmde bolca karşımıza çıkmaktadır. Örneğin gerek ilk gördüğü rüyada, ileride vuku bulacak olayın (dünyanın suyla kaplanması) gösterilmesi; gerekse büyükbabasının yaşadığı dağ rüyada görmesi ve bu durumu büyükbabayı görmenin gerekliliğine işaret ettiği şeklinde yorumlayarak onu görmeye gitmesi, Nuh'un rüyayı, Tanrı ile arasında bir iletişim aracı olarak değerlendirdiğini gösterir.

Nuh'un seçildiğine ilişkin bazı diyaloglar geçer. Gördüğü rüya üzerine kalkıp dışarıya çıkan Nuh'a eşi:

- *Seninle konuştu mu?*

Nuh: *Sanırım...*

Eşi: *Bize yardım edecek mi?*

Nuh: *Dünyayı yok edecek....*

Bir başka yerde ise, büyükbaba:

- *Unutma Nuh, O, seni seçti oğlum.*

Kendilerini yakalayan Gözcülerin (*Gözcüler; düşmüş melek veya dev gibi insanları belirtir. Gözcülerle ilgili bkz: Yaratılış, 6/4;Sayılar, 13/32-33*) liderine Nuh:

- *Metuşalah'a gidiyoruz, büyükbabama...*

Gözcüler: *Onları öldürmeniz gerekirdi. O bir insanoğlu, yaratana nasıl ihanet ettiklerini unuttun mu?*

Nuh: *Bizi O gönderdi...*

Başka bir yerde Gözcülerden biri:

- *Şimdi O'nun çağrısını işittiğini iddia ediyorsun....*

Yukarıdaki diyaloglardan anlaşılan, Nuh'un Tanrı tarafından seçildiğine inandığıdır. Bunda etkili olan olaylardan birisi de, çocukları ile birlikteyken yere düşen bir yağmur damlası ile aniden bir çiçeğin var olmasına şahit olmasıdır. Bu onu korkutmuş ve orayı terk etmesine neden olmuştur. Sonrasında gördüğü rüya, olağanüstü hadiselerin vuku bulacağına dair onun inancını pekiştirmiştir. Aynı şekilde büyükbabası ile görüşmesi esnasında yine rüya vasıtasıyla gemi yapımının ona gösterilmesi ve onun, bunu fırtınanın nasıl atlatılacağına dair bir işaret olarak algılayıp gemi inşa etmeye başlaması, Nuh'un hareket tarzını belirlemesinde rüyaları Tanrı'dan bir emir, bir mesaj ya da vahiy olarak algıladığını gösterir. Nuh da, gördüğü rüyaların ve şahit olduğu olayın (*bir yağmur damlası ile bir anda yoktan var olan çiçeğin*) Tanrı tarafından bir amaca yönelik olarak kendisine gösterildiğine ve seçilmişliğine bir işaret olarak yorumlar.

Nuh'un seçildiğine dair inancı, ailesi tarafından da kabul görür. Önce eşinin ona inanması ve desteği, arkasından büyükbabası ile görüşmesinde ondan aldığı müjdelere, rüyaları ve olağanüstü hadiseleri yorumlaması seçildiğine eşi ve büyükbabasının da inandığını gösterir. Aynı şekilde oğlu Sam'ın:

- *....O, seni bu yüzden seçmedi mi?*

ve İla (gelini) ile konuşmasında onun:

- *Seni seçmesinin bir nedeni vardı Nuh...*

ifadeleri oğlu ve gelininin de, aynı kanaatte olduklarının işaretidir.

Nuh'un; eşi, çocukları ve büyükbabasıyla olan diyaloglarına bakıldığında o, Tanrı tarafından seçildiğinin farkında olarak hareket etmektedir. İleride olacak olayların rüyalarda kendisine gösterilmesi ve tabiat olaylarında görülen harikulade değişimler onun davasına inancını, görevini yapmadaki aşkı ve motivasyonunu artırmaktadır.

4.2. İlâhî Desteğe Sahip Olması

Nuh'un, yeryüzünün sularla kaplanacağı ve bütün insanların öleceği, bundan kurtulmak için ise, gemi yapması gerektiğini belirtmesi gibi gelecekte vuku bulacak olayları önceden haber vermesi haberî mucize (Bulut, 2005:XXX/350-356; Yavuz, 2007:XXXIII/279-285) olarak nitelendirilebilir.

Dikkat çeken önemli bir husus, tabiat olaylarının Nuh'un görevini rahat bir şekilde yapabilmesine imkân sağlayacak şekilde cereyan etmesidir. Örneğin, kendisine yardım edip, onu büyükbabasına götüren bir Gözcü'nün, liderleri tarafından cezalandırılmak için yakalandığı sırada Nuh'un olaya müdahil olmasına sinirlenen Gözcü liderinin ona saldıracağı esnada, Nuh'un geceden diktiği cennet tohumunun olduğu yerden su fişkirir ve suyun ulaştığı yerler bir anda yeşillenip orman olur. Nuh'un ve ailesinin çorak bir arazide yaratılış mucizesine şahit olmaları, onları yapacakları işlerin doğruluğuna ikna eden bir delil olarak sunulur. Aynı şekilde Gözcülerin de bu yaratılış mucizesine şahit olmaları ve bu olayın sonrasında ona yardımcı olacaklarını belirtmeleri bu olayın, onlar tarafından da Nuh'un Tanrı tarafından seçildiğine bir delil kabul edildiğini gösterir. Burada bir mucize yani Allâh'ın yardımı, Gözcü olarak isimlendirilen varlıklarla görsel hale getirilir.

Yine Gözcülerin yardımı ile geminin yapımı bitme aşamasına geldiğinde önce kuşların, ardından sürüngenlerin daha sonra da vahşi ve evcil bütün hayvanların ilâhî bir yönlendirmeye sevk edilmiş gibi sırayla gemiye gelip yerleşmeleri ve olayların cereyan tarzı, yerine getireceği görev için Tanrı'nın Nuh'a ilâhî yardımını gösterir.

Diğer taraftan eşi olmadığından yakınan ve kendisinden eş bulmasını isteyen oğlu Ham'a olan olaylardan yola çıkarak Nuh'un:

- *Gemiyi yapmamız için nasıl orman yaptı, gördün mü? kuşları nasıl yolladı, yani her şey... İhtiyaçlarımızı yollamıyor mu?*

şeklindeki ifadeleri, görevi için ihtiyaç duyduklarında Tanrı'nın kendilerine yardım gönderdiği ve sebepleri ayarladığı şeklinde yorumlanabilir.

4.3. İnsanüstü Varlıklarla İletişim Kurması

Nuh, ailesiyle ve ayrı bir ırk olarak nitelediği Kabil soyundan gelen insanlarla iletişim içerisindedir. Aynı şekilde Nuh, başka varlıklarla (meleklerle) da diyalog kurar. Filmde bu varlıklar Gözcüler olarak belirtilir. Gözcüler; insanlığa yaratılıştan beri bildikleri her şeyi öğretmiş, ancak bir defa ilâhî emrin dışına çıkınca Tanrı tarafından cezalandırılarak çamura bulanmış ve yeryüzünde yaşamak zorunda bırakılmış melekler olarak tasvir edilmişlerdir. Yaptıkları hatalarına pişman olan, affedilmeleri için Tanrı'ya yalvaran ancak Tanrı'dan cevap alamayan Gözcüler, geminin yapımında Nuh'a destek olmuşlardır. Geminin bitirilmesinden sonra da birer nöbetçi gibi bekleyerek gemiyi korumuş, ona girmeye çalışanlarla savaşmış ve insanlar tarafından birer birer öldürülünce, bu fedakârlıkları sayesinde affedilerek bulandıkları çamurdan kurtulup yeniden melekleşerek gökyüzüne yükselen varlıklar olarak senaryolaştırılmışlardır.

5. PEYGAMBERLİKLE BAĞDAŞMAYAN YÖNLERİ

Bu bölümde bir peygamberde bulunması mümkün görülmeyen, ancak film çerçevesinde gösterilen özelliklere yer verilecektir.

5.1. İnsanlığı Yok Etmek İçin Gönderilmesi

Filmde, insanlığın sonunu getirmeye çalışan bir peygamber imgesi sunulur. Nuh'un rüyalarla bir göreve hazırlanma süreci anlatılmaktadır. O, yerine getireceği görev için gördüğü rüyalarla uyarılmakta ve yapacağı görevi önceden bilerek bir hedefe doğru yönlendirilmektedir. Gördüğü rüyalarda insanların suda boğulma sahnelerini o, tüm insanlığın yok olacağı, Tanrı'nın yeni bir hayat başlatacağı ve kendilerini de bu yeni ve iyi bir dünyayı başlatmak üzere seçilmişler olarak yorumlar. Bu yorumunun doğru olup olmadığı hususunda yardımcı olması için yine rüyasında gördüğü büyükbabasının yaşadığı dağa gider. Büyükbabasının anlattığı olay onun bu düşüncesini pekiştirir. Akabinde yine orada gördüğü rüya ile bu felaketten nasıl kurtulunabileceğini görür ve bir gemi yapması gerektiğini anlar:

....Nuh: *Demek gördüğüm doğru, insanlığın yaptıkları yüzünden bütün hayat yok oluyor. Bu önlenemez mi?*

Büyükbaba: *Nuh, O'nun senin anlayacağın şekilde konuştuğuna güvenmelisin.....*

Nuh: *Dünyaya yaptıklarından dolayı insanlar cezalandırılacak, büyük bir yıkım olacak, tam bir trajedi! Ama ailemiz önemli bir görev için seçildi, masum olanı korumak için seçildik...*

Sam: *Masum olan ne?*

Nuh: *Hayvanlar.*

Ham: *Onlar neden masum?*

İla: *Çünkü hâlâ ilk günkü gibi yaşıyorlar.*

Nuh: *Doğru, yeterince kurtarıp yeniden başlamalı.*

Ham: *Peki ya biz baba?*

Nuh: *Sanırım biz de yeniden başlamalıyız. Yeni ve iyi bir dünya için başlamalıyız...*

Olayların başlangıcında kendilerinin de yeni bir dünya için başlamaları gerektiğini belirten Nuh, filmin başka bir karesinde oğluna evleneceği bir eş bulmak için gittiğinde insanları, suretleri değişmiş bir şekilde görmüş; bu olayı kötülüğün insanların içinde olduğu şeklinde yorumlamış ve kötülüğün dünyadan temizlenmesi için kendi ailesinin de ölmesi gerektiği sonucuna varmıştır. Nuh'a göre, kendisinin ve eşinin yaşı ileri olduğundan çocukları olmayacak, 3 erkek çocukları ve bir de küçükken yanlarına aldıkları İla -*daha önce aldığı bir yaradan ötürü zaten doğum yapamayacak*-, ömürlerinin sonuna kadar yaşayıp ecelleriyle ölecekler ve böylelikle insanlık yok olup gidecektir. Ancak Nuh'un eşinin, İla'nın durumunu büyükbabaya iletmesi ve İla'nın onun tarafından yeniden doğum yapabilecek şekilde tedavisiyle gelininin hamile kaldığını öğrendiğinde, Nuh'un doğacak çocukları öldürme tehdidinde bulunduğu görülür. Çocuklar erkek olurlarsa zamanı gelince kendiliğinden ölecekler, şayet kız olurlarsa onları kendisi öldürecektir. Doğanların kız olduklarını öğrendiğinde onları, insanlığı yok etme uğruna öldürmek istemesi ve diğer oğlu Ham tarafından sevilen ve gemiye getirilmeye çalışılan genç bir kıza oğlunu kaybetme pahasına yardım etmeyerek onu ölüme terk etmesi, ondaki bu görev şuurunu gösterir.

Diğer yandan ölümün yaklaştığını bilen ve gemiye binmeye çalışarak gelecek tufandan kurtulmak isteyenleri, gemiye gizlice binen ve gizlenerek yaşamaya çalışan birisini yine bu amaç için öldürmesi ve oğlu ile gelininin doğacak çocuklarını ölümden korumak için gemi içerisinde hazırladıkları ve bütün eşyalarını yükledikleri salın Nuh tarafından yakılması, onun seçildiğini belirttiği göreve bağlılığının göstergeleridir.

Oysa Kur'ân, Hz. Nuh'un yeryüzünden kötülüğün kalkması için insanlığın sonunu getirmeye çalışan olarak değil, onları bütün bir ömür boyu (Ankebût, 29/14) gece gündüz hakka inanmaya (Nûh, 71/5) ve Allâh'a karşı gelmekten sakınmaya davet eden bir peygamber olarak tanıtır (Şuarâ, 26/106;Nûh, 71/2-6;A'raf, 7/59;Hûd, 11/25-26;Mü'minûn, 23/23). Buna karşılık insanların ise, ona inanmayıp onu yalancılıkla itham ettiklerini (A'raf, 7/64;Furkan, 25/37;Şuarâ, 26/105;Yûnus, 10/73), incittiklerini ve tebliğini engellediklerini belirtir. Akabinde Nuh'un, Allah'tan kendisini ve beraberindeki inananları kurtarmasını istemesi neticesinde tufanın geldiğini ifade eder (Şuarâ, 26/116-117;Sâffât, 37/75;Nûh, 71/26-28;Kamer, 54/9-10;Mü'minûn, 23/26). Ayrıca gemiyi yaparken insanların onunla alay ettiklerini belirtmesi (Hûd, 11/38-39) ve oğlunu gemiye binmeye davet ettiğinde onun kendisinin bu olaydan dağa sığınarak kurtulacağını beyan ederek gemiye binmeyi reddetmesi ("*Oğlu: Beni sudan koruyacak bir dağa sığınacağım, dedi...*" Hûd, 11/43;Yazır, 1992:IV/39-41) insanların tufanın geleceğini bildiklerini, ancak onun insanlığın sonunu getireceğine inanmadıklarını gösterir.

5.2. Tebliği Sınırlı Olması

Peygamberlerin en önemli görevi hatta tek görevi tebliğdir (dini anlatma). Peygamberlik; Allah ile insanlar arasında irtibat kuran, onlara ebedî hayat için hazırlanma yolları gösteren ilâhî bir müessesedir. Onlar, Allah'ın kendilerine vahiy yoluyla öğrettiği bilgileri ve O'nun emirlerini insanlara ulaştırırlar (Yavuz, 2007:XXXIII/279-285). Aynı zamanda insanların Allah'ın emirlerine itaat etmesini sağlamak için O'nun tebliğine, öncelikle peygamberlerin uyması ve bu konuda örnek olma zorunluluğu vardır (Yavuz, 2007:XXXIV/257-262). Dolayısıyla peygamberler, insanlara tebliğ ettikleri emirlerin anlaşılması ve pratik uygulamalarında insanlara örnek olurlar. Onların yaptıkları tebliğ, sınırlı ya da umumi de olabilir. Bizim bu konuyu peygamberlikle bağdaşmayan yönleri olarak ele almamız, olayları İslam dini çerçevesinden ele almamız dolayısıyladır. Esasında Hz. Âdem örneğinde olduğu gibi sınırlı tebliğ de mümkündür.

Film baştan sona izlendiğinde Nuh, eşi ve çocukları Sam, Yafes ve Hem'le birlikte insanlarla bir araya gelmeyen, onlarla temas kurmaktan çekinen ve onlardan sürekli kaçan, aynı zamanda medeniyetten uzak yerlerde kendi başlarına adeta toplumdan soyutlanmış bir hayat yaşayan birisi olarak sunulmaktadır. Dolayısıyla insanlarla bir araya gelmeyen, toplumdan uzak bir hayat yaşayan birisinin onlara örnek olacak, yol gösterecek bir çabasının olamayacağı kendiliğinden görülür. Filmde Nuh'un ailesi dışında tebliği bulunmamakta, ailesine yönelik tebliği yaparken de değişik vesileleri kullandığı görülmektedir. Örneğin kendisinden eş bulmasını isteyen oğluna, olaylardan yola çıkarak cevap vermekte ve "*Gemiye yapmamız için nasıl orman yaptı, gördün mü? Kuşları nasıl yolladı, yani her şey... İhtiyaçlarımızı yollamıyor mu?*" şeklindeki ifadelerle Allah'ı ve O'nun yardımını anlatmaktadır. Aynı şekilde Nuh'un tabiatla bir kısım şeyler toplarken şahit olduğu, armadillo benzeri canlının öldürülmesinin akabinde çocukları ile konuşmasında oğlu Ham'ın onun güç verdiği için öldürülüp yenmesinin doğruluğunu öğrenmek için sorduğu soruya Nuh'un:

*-Gücün yaradandan geldiğini umutuyorlar... ifadeleriyle onlara yaratıcıyı açıklamayı, eşine yoktan var olan bir çiçeğin oluşumuna tanık olduğunu belirtmesi yanında gerek geminin yapılması gerekse tufan hadisesinde gemide iken bütün ailesine gün gün, aşama aşama kâinatın yaratılış safhalarından bahsetmesi onun umumi bir tebliğ değil Hz. Âdem gibi sınırlı bir tebliğ yaptığı şeklinde yorumlanabilir (Hz. Âdem'in çocuklarının Allah'a kurban sunması ve akabinde bir oğlunun (Habil) kendini öldürmek isteyen kardeşine (Kabil) "*Allah, ancak muttakilerden kabul buyurur, dedi.ben isterim ki sen, kendi günahınla beraber benim günahımı da yüklenesin de cehennemliklerden olasın.*" şeklinde ifade de bulunması onların Allah'a iman, itaat, günah ve sevapla ahirette ceza ve mükâfattan haberdar olduklarını ortaya koymakta, bu da Hz. Âdem'in vahiy aldığı ve bunu ailesine tebliğ ettiğini göstermektedir. Bkz: Maide, 5/27-29).*

İslam, bu hususta da Hz. Nuh'u filmde gösterildiğinden daha farklı bir biçimde bize anlatır. Kur'ân, Hz. Nuh'un sadece ailesine değil bütün kavmine peygamber olarak gönderildiği ancak, kavmi tarafından yalanlandığını (En'âm, 6/84;Hadîd, 57/26;Şuarâ, 26/105;Mü'minûn, 23/23;A'raf 7/ 59;Ankebût, 29/14;Hûd, 11/25-26;Nûh, 71/1;Yazır, 1992:8/348), Nuh'un ailesi dışında, az da olsa ona iman edenlerin de bulunduğunu belirtir (Hûd, 11/40;Şuarâ, 26/117-119). Aynı şekilde Hz. Nuh'un kavmi ile mücadelesini bir ömür boyu (Ankebût, 29/14) sürdürdüğü, onları Allâh'a karşı gelmekten sakınmaya davet ettiği (eş-Şuarâ, 26/106;Nûh, 71/2-6; A'raf, 7/59; Hûd, 11/25-26; Mü'minûn, 23/23), bu uğurda onlarla sürekli mücadele ettiği (Nûh, 71/2, 5;Şuarâ, 26/106;Hûd, 11/28, 32;Yûnus, 10/71-72; geniş bilgi için bkz: Mevdûdî, 2003:IV/42-43), kavminin

ise ona inanmayıp onu yalanladıkları, hile ve tuzaklar kurduklarını (Şuarâ, 26/105, 116-117, 139;Nûh, 71/5-24;Kamer, 54/9-10;Furkan, 25/37) ve zulümlerini sürdürürlerken tûfanın kendilerini yakalayiverdiğini belirtir (Ankebût, 29/47).

5.3. Allah'a İsyân Etmesi

Filmde dikkat çeken bir diğer nokta, Tanrı'nın yeni ve daha iyi bir dünya için insan ırkını yeryüzünden silme isteğidir. Kurulacak olan bu dünyaya hazırlık içinse yok edilen dünyadaki canlılardan yeterince kurtarılması öngörülür. Emre göre, sadece Nuh'un ailesi ve çocukları gemiye binecektir. Ancak burada dikkat çeken husus, dünyayı yok etmeyi bir görev olarak kabul eden ve bunu icraata koyan Nuh'un, oğluna eş bakmak üzere gittiği olayın sonrasında kendi ailesinin de ölmesi gerektiği şeklinde çıkarımda bulunması ve bunu eşi ve çocuklarına anlatmasıdır. Sorun Nuh'un, varlığından sonradan haberdar olduğu torunlarının öldürülmesi isteğidir.

Nuh: *Ne olur, ne olur...ben bunu yapamam, buna mecbur olmadığımı söyle, lütfen....ben bugüne kadar istediğin her şeyi yapmadım mı? Bu kadarı yetmez mi? Neden bana cevap vermiyorsun, neden? Yüzüstü bırakmayacağım, yüzüstü bırakmayacağım... olmuş bil!* İfadeleriyle görevini yerine getirmeye azimli olan Nuh, oğlunun;

- *Bunu nasıl yaparsın? İyi biri olduğumu sanmıştım*, ifadeleriyle ve eşinin;

- *Eğer bundan vazgeçmezsen oğullarını kaybedersin, İla'yı kaybedersin, beni kaybedersin....ama bunu asla affetmem....ve yalnız öleceksin. Sadece yalnız değil, nefret edilerek.. sevdiğin herkes senden nefret edecek...* baskı ve tehditleri karşısında;

- *Ben bunu yapamam...* diyerek Nuh'un verilen emri yerine getirmeyeceğini belirtmesi, açık bir şekilde Allah'a isyan anlamına gelir.

Eşinin etkisi altında kalarak Nuh'un ilâhî emirlere itaat etmemesi, başka sorunlara yol açar. Tanrı'dan aldığı emri yerine getirme düşüncesine karşı oğlunun ve gelinin gemiden ayrılıp gitme teşebbüsleri; eşiyle tartışması ve onun da ayrılma tehdidi karşısında bu düşüncesinden vazgeçmesi; onun, ailesinin istekleri ile Tanrı'nın emirleri çeliştiğinde ilâhî görevi görmezden gelir. Bu durum Nuh'un yalnız kalma ve terk edilmekten korktuğunu gösterir. Bu tavır toplumsal baskıya karşı bir peygamberin kararlı duramadığı algısına yol açar.

Aynı şekilde bu geri adım Nuh'un tutarsızlığını da gösterir. Eşinin baskısı karşısında ilâhî emri terk eden birisi, daha önce gemiye binmeye çalışan ve bunun için hayatlarını kaybeden insanların baskısına karşı niçin direndi öyleyse? sorusunu cevapsız bırakır.

Öte yandan bu durum, ilâhî emirlerin kim için olduğu sorusunu ortaya koyar. Dinî emir ve yasaklar sadece halk için midir? Peygamberler ve aileleri buna dâhil değil midir? Kötülük için dünyayı yok eden bir Tanrı, Nuh'un, eşinin, oğlu ve gelininin isyanları karşısında niçin onlara ceza vermez ve yaşamalarına izin verir?

Bu ve bunun gibi sorular cevapsız kalmaktadır.

Bir diğer önemli husus ise, bunun peygamberliği tartışmaya açan bir durum olmasıdır. Bu olay peygamberlerin baskı ya da benzeri durumlarda Tanrı'nın bir kısım emirlerini gizlemiş olabilecekleri şüphesini de meydana getirir. Allah'a isyan eden bir elçi olabilir mi? Böyle biri işine geldiği zaman emirlere uyar, işine gelmediği zamanda itaat etmez ya da emirleri gizlerse ne olacak? Filmin seyircide bıraktığı imaj bilinen peygamberlik imajının tamamen aksi yönündedir.

İslam inancına göre Peygamberler seçilmiş insanlardır. Onların ilâhî emre aykırı bir iş yapmaları mümkün değildir. Onların kendi içtihatlarına bağlı olarak dünyevî meselelerde hatalar yapabilecekleri kabul edilse de, bu durumlarda ilâhî uyarıya muhatap oldukları (İlâhî uyarıya muhatap olmakla ilgili bkz: Hûd, 11/45-47), özellikle onların vahiyleri tebliğ edip uygulamada hata etmekten korunduğu kabul edilmektedir (Yavuz, 2007:XXXIV/257-262). Dolayısıyla içtihatları neticesinde değil de görevle ilgili bir hata yapması ve bunun açık bir emre itaatsizlik olarak kendini göstermesi sadece peygamberlik ile değil insan mantığı ile de bağdaşması mümkün görülmemektedir. Böyle bir peygamber olması imkân dâhilinde değildir.

5.4. Vahiy Anlamlandırma Desteğe İhtiyaç Duyması

Bilindiği üzere peygamberlerin kendileri birer rehberdirler. Onlar kendilerine gelen vahiyleri, bilgileri değerlendirir ve uygularlar. Ancak filmde resmedilen Nuh karakterinin vahiy olarak niteleyebileceğimiz rüyalarını anlamlandırma ve yorumlamada yetersiz kaldığı görülmektedir. Filmde Nuh, kendisi bir rehber değil de kendisine rehberlik edecek birisi olmazsa olayları tam anlamlandıramayan ve yorumlayamayan, bunun için başkalarının desteğine ihtiyaç duyan birisi olarak görülmektedir. Örneğin Nuh eşi:

- *Büyükbabamın yaşadığı dağı gördüm, ne yapmam gerektiğini bana söyleyebilir...*

Nuh büyükbabasına: *Niye geldim biliyor musun?*

Büyükbaba: *Evet....göçmeden önce babam Hanok bana dedi ki: Bir gün eğer insanoğlu böyle davranırsa Yaradan dünyayı yok edecekmiş...*

Nuh: *Demek gördüğüm doğru, insanlığın yaptıkları yüzünden bütün hayat yok oluyor. Bu önlenemez mi?*

Büyükbaba: *Nuh; O'nun senin anlayacağın şekilde konuştuğuna güvenmelisin...*

Nuh: *Beni buraya yolladı. Durdurmayacaksam neden yollasın?... Ama ne olduğunu göremedim.*

Büyükbaba: *Belki daha göreceğin şeyler vardır.....*

Başka bir yerde Nuh eşine:

- *Büyükbabam hayatta gerçeği görmeme yardım etti. Görüldüğü üzere Nuh, gördüğü rüyaları anlamlandırma ve yorumlamadaki eksikliğini büyükbabası ile görüşmesinden sonra tamamlamaktadır.*

Diğer bir anlamlandırma eksikliği ise, oğluna evleneceği bir eş bakmak için gittiğinde insanların suretlerinin değiştiğini, kendi ayaklarına kan bulaştığını ve yeryüzüne ateşlerin yağdığını görmüş ve bu olay üzerine oğluna bir eş bulmadan geriye dönmüş ve bunu, kötülüğün sadece diğer insanlarda değil kendilerinin içinde de olduğu şeklinde değerlendirerek kendi ailesinin de ölmesi gerektiği sonucunu çıkarmıştır. Tûfanın sonunda kendi ve çocukları yok olacak, yanlarına aldıkları kız çocuğu (İla) da yaralı olduğu için doğum yapamayacak ve böylelikle insanlık yok olup gidecekti. Ancak bu anlamlandırma ve yorumlamanın yanlış olduğu filmin son sahnelerinde şöyle ortaya çıkmıştır:

İla: *Neden onları bağışladın? Öğrenmek istiyorum.*

Nuh: *O iki küçük kıza baktığımda içimde hissettiğim sadece sevgiydi.*

İla: *Seni seçmesinin bir nedeni vardı Nuh. Sana insanların kötülüğünü gösterdi ve yüz çevirmeyeceğini biliyordu.” Ama sonra sen iyiliği de gördün. Seçim avuçlarının içindeydi. Çünkü O, oraya konmuştu. Kurtarılmaya değer miyiz? Karar vermeni istedi. Seçimini yaptın. Merhameti, iyiyi seçtin. Bize ikinci bir şans verdin....* ifadeleri gelini olan İla'nın kayınpederi olan Nuh'un kötülüğün insanların içinde olduğu düşüncesinden yola çıkarak insanlığı yok etme fikrinin yanlış olduğunu, Nuh'un iki tercihten birisini seçmekte özgür olduğunu ve sonunda da seçiminin doğru olduğunu belirttiği görülmektedir. Konuşmanın hemen akabinde gökyüzündeki görsellerle desteklenmekte olan bu durum, Nuh'un olayları yanlış yorumladığını, verilen mesajı yanlış anladığını açık olarak vurgulamaktadır. Bir rengin veya sembolün imge olarak anlamı sahne bağlamında oluşur (Battal, 2006:41). Dolayısıyla sunulan bu görsel imgenin anlamı, Nuh'un verilen mesajı yanlış yorumladığını ve torunlarını öldürme fikrinin yanlış olduğunu açık olarak vurgular.

5.5. Irkçı ve Soykırım Heveslisi Olması

Kabil soyundan gelenler kötü gösterilmekte, izleyicilerin zihnine bir ırkın bütünüyle kötülük yaydığı fikri işlenmektedir. Örneğin, *“Aden'den kovulan Âdem ve Havva'nın üç oğlu oldu. Kabil, Habil ve Şit. Kabil, Habil'i öldürdü ve doğuya kaçtı. Bir grup düşmüş melek onu himayesine aldı: Gözcüler. Gözcüler, Kabil soyundan gelenlerin endüstriyel bir medeniyet kurmasına yardım etti. Kabil'in kentleri dünyayı katlayarak kötülük yaydı. Sadece Şit'in soyundan gelenler yaratılıştan kalanları savundu ve korudu....”* şeklindeki söylem, Şit'in soyundan gelenlerin dünyada iyiliğin temsilcisi; Kabil'in soyundan gelenlerin ise, bütün dünyaya kötülük yayan kötülüğün temsilcisi olarak göstermektedir. Aynı şekilde bir tarafın tümüyle iyi, diğer tarafın ise, bütünüyle kötü olduğu algısı yaratılmakta ve onların içinde iyilerin de olabileceği görmezden gelinmektedir.

Bu düşüncüyü destekler bir başka husus, Gözcülerin anlatımlarıyla da Kabil soyunun bütünüyle kötü gösterilmesidir. Kendilerini büyükbabasına götüren Gözcülerden birisinin yolda gözcülerin geçmişini Nuh'a ve ailesine anlatırken ifade ettiği *“İnsanlığa yaratılıştan beri bildiğimiz her şeyi öğrettik. Mükemmel ve güçlü oldular. Ama sonra hediyemizi şiddete dönüştürdüler. Çoğumuz avlandık ve öldürüldük. Bize bir tek insan yardım etti: Büyükbabam...”* ifadeleri Gözcüler tarafından da Kabil'in soyunun tamamıyla kötü olduğu fikrinin Nuh ve ailesine aşılandığını gösterir. Bu durum Nuh ve ailesinin Kabil'in soyundan gelenler hakkında ön yargılarının oluşumunu desteklerken diğer taraftan da ırkçılığı teşvik eden bir unsur olarak nitelendirilebilir.

Aynı şekilde; Nuh'un, Kabil'in neslinden olup gemiye binmek isteyenleri almaması ve onlara asla merhamet gösterilemeyeceğinden bahsederek;

- *Kabil'in kentlerine dönün, hepinizin hükmü verildi...*" ve "...*Sen ve senin torunların için yer yok ...*" şeklinde ki ifadeleri ırkçılığı tetikleyebilecek diğer bir argümandır.

Nitekim filmin sonunda Kabil'in soyu yok olurken Şit'in ki devam eder. Film, bir ırkın toplu olarak yok edilmesine (genosit) hem fikren hem dinen kapı aralar. Burada tehlikeli iki mesajın verildiği görülür. Birincisi bir ırkın atalarının işlediği suçlardan dolayı kötülenmesi ve onların tamamının toptancı bir yaklaşımla yeryüzünden silinmesinin normal gösterilmesidir. İkincisi ise, birilerinin işlediği suçlardan, günahlardan ötürü başkalarının ceza görmesidir ki, bu Kur'ânî bir düstur olan "suçun şahsiliği" ilkesi ile çatışır gözükmektedir (İsrâ, 17/15). Birilerinin işlediği suçlardan dolayı bir başkasının ceza çekmesi adalet prensibiyle de çatışmaktadır. Aynı şekilde, bir topluluğun yaptığı hataların veya işlediği suçların daha sonraki nesiller tarafından sorumlu tutulma gibi algılanmaması yönündeki Kur'ânî düsturla ("*Onlar gelip geçmiş bir ümmettir. Onların kazandıkları kendilerinin, sizin kazandıklarınız sizindir. Siz onların yaptıklarından sorumlu tutulacak değilsiniz.*", Bakara, 2/134, 141) da çelişmektedir.

Kur'ân, yaratılış açısından herkesin aynı olduğunu (Meâric, 70/39) ve insanların birbirleri üzerinde böbürlenmeye hakkının olmadığını ifade eder. Diğer taraftan Allâh, insanları servet, renk, ırk, cinsiyet, dil ve soy açısından değil kendisinden sakınma derecesine göre (takva) değerlendirdiğini belirtmekte (Hucurât, 49/13) ve bunların insanlar arasında üstünlük vasıtası olmaması gerektiğini bildirmektedir. Aynı şekilde Hz. Peygamberin, "Hepiniz Âdem'den Âdem ise topraktan yaratılmıştır." (Ahmed b. Hanbel, "Müsned", 3/410, 412) ve "Allâh, sizlerin görünüşlerine göre değil, kalp (iman veya inkâr) ve amelinize bakar." (Müslim, "Birr", 34) hadisleri insanların yaratılmış oldukları nesnenin aynı olduğuna dikkat çekmekte, kendini farklı ve üstün görmenin ne kadar yanlış olduğu mesajını vermektedir. Kur'ân, yaratılış itibariyle insanları toplumsal hayatta mukayeseye götürecek herhangi bir üstünlük tanımamaktadır. Bununla beraber farklı ırklar şeklindeki yaratılmayı ise, birbirini tanıma şeklinde özetleyerek, bunun nedeninin tanışıp kaynaşmak olduğunu belirtmektedir (Hucurât, 49/13).

6. SONUÇ

Bu çalışmada, dinî konulu "Nuh: Büyük Tufan" filmindeki "*peygamber imajı*" İslamî perspektiften incelenmiştir. Tarihte yaşanmış bir olayı yeni bir bakış açısıyla okuma, yeniden inşa etme ve sunmanın bir örneğini bize aktaran film, merkezine bir peygamber karakterini oturtmakta ve bunu, filmsel imge ile yeni bir gerçeklik olarak sunmaktadır.

Öncelikle film, Nuh'un insanî, peygamberlik ve peygamberlik göreviyle bağdaşmayan yönleri şeklinde üç ana başlık altında ele alınıp değerlendirilmiştir. Bu çerçevede olmak üzere ilk bölümde filmde sunulan Nuh'un insanî yönleri kritiğe tabi tutulmuştur. Buna göre Nuh, karakter itibariyle, meziyet ve zaaflarıyla insanî yönü ağır basan bir peygamber portresini simgeler. O, eşi ve çocukları (Sam, Yafes ve Hem) ile birlikte sosyal ortamlardan sürekli kaçan, insanlarla temas kurmaktan çekinen ve aynı zamanda medeniyetten uzak hayat yaşayan bir ailenin reisidir. Elbette ki her baba gibi o da, zaman zaman çocukları ve eşiyle tartışır ve onlarla çatışmalar yaşar. Genel olarak onlarla ilişkisi çeşitlilik gösterir. Nuh, ailesi öldürülmüş ve yaralı küçük bir kız çocuğunu ölüme terk etmekten kurtarıp, yanına alarak kendi evladı gibi büyütecek derecede merhametli olduğu gibi, aynı zamanda o, kendisi, ailesi ve görevi için rahatlıkla adam öldürebilen acımasız bir kişiliktir. Diğer taraftan kendi başına bir gemi inşa etmesi, onun bilim ve teknik açısından insanlığa katkısının en büyük göstergesi olarak sunulur. Tüm bunlar düşünüldüğünde insanî yönleriyle filmdeki Nuh imajı, İslamî kriterler açısından genel itibariyle olumludur.

Çalışmanın ikinci bölümünde, filmde sunulduğu şekliyle Nuh'un peygamberlik yönü incelenmiştir. Bu bağlamda Nuh, Tanrı tarafından özel bir görev için seçildiğine hem kendisi hem de bütün ailesi inanır. Bunu destekler mahiyette film, Tanrı tarafından ilâhî mesajların Nuh'a rüyalar yoluyla verilen bir iletişim şeklini bize sunar. Öte yandan Nuh'un görevini rahat bir şekilde yapabilmesine imkân sağlayacak şekilde tabiat olayları cereyan eder ve bu bağlamda Tanrı'nın yardımını (mucize), *Gözcü* olarak isimlendirilen varlıklarla görsel hale getirir. Peygamberlik yönü itibariyle de filmdeki Nuh imajının olumlu olduğu dikkat çeker.

Üçüncü bölümde ise, peygamberlikle bağdaşmayan yönleri incelenmiştir. Film, tek görevi insanlığı yok etmek üzere seçilen bir peygamber imajı sunar. Aynı şekilde filmde Nuh'un, umumî değil Hz. Âdem örneğinde olduğu gibi, sadece ailesine yönelik sınırlı tebliğle görevli olduğu vurgusu yer alır. Diğer taraftan, Tanrı'dan aldığı emirleri uygulamayı ailesinin baskı ve tehditleri karşısında değiştirmekte ve Tanrı'nın emirleri ile ailesinin istekleri çeliştiğinde ilâhî emre itaat etmemektedir. Bu noktada sunulan Allah'a isyan eden bir elçi imajı, peygamberliği tartışmaya açmaktadır. Aynı şekilde peygamberlerin baskı durumlarında Tanrı'nın bir kısım emirlerini gizlemiş olabilecekleri şüphesini akla getirmekte ve itikat açısından problemlere yol açmaktadır. Bu yönleriyle film, seyircide Allah'a isyan eden olumsuz bir peygamber imajı bırakmaktadır.

Nuh, kendisi bir rehber değil de, kendisine yol gösterecek birisi olmadığında olayları tam anlamlandıramayan, verilen mesajları yanlış yorumlayan birisidir. Nuh'un ilâhî mesajı yanlış yorumlamasının neredeyse insanlığın sonunu getirecek bir sonuca yol açacağı gösterilmekte ve torunlarını öldürme fikrinin yanlış olduğu açık olarak vurgulanmaktadır.

Son olarak, ırkçı ve soykırım heveslisi bir peygamber imajı sunulmakta, bu yönüyle bir ırkın toplu olarak yok edilmesine hem fikren hem dinen kapı aralanmaktadır. Bunun yanında atalarının işlediği suçlardan dolayı bir ırkın toptancı bir yaklaşımla yeryüzünden silinmesinin bir sorun teşkil etmediği düşüncesi üzerinde durulmaktadır.

Öneriler

1) Sinemayla önce küçük bir kitleye sonra da diğer iletişim vasıtalarıyla bütün bir dünyaya yayılan düşünce ve fikirleri yasaklayarak engellemek mümkün olmadığı gibi sonuç getirici de değildir. Tabii ki tepkileri uygun yollarla göstermekten vazgeçilmemeli; fakat bu noktada gerçeğe uygun ve olumlu mesajlar aktaran alternatif filmler yapmak veya yapılmasını teşvik etmenin daha etkili bir çözüm olabileceği düşünülmelidir.

2) Günümüz bilgi çağında küreselleşme neticesinde her bilgiye kısa bir zaman diliminde ulaşılabilinmektedir. Dolayısıyla İslâmî perspektifi doğru yansıtan animasyon, kısa - uzun matrajlı film gibi değişik yapımların kalitesi artırılmalı, bunlar ulusal ve uluslararası arenada aranan nesnelere dönüştürülmelidir.

3) Farklı mekânlarda konferans gibi vesilelerle toplum dini konularda doğru bir şekilde bilgilendirilip bilinçlendirilmeli ve bu şekilde ileride karşılaşması muhtemel yanlış bilgi ve fikirlere karşı dirençli hale getirilmelidir.

KAYNAKÇA

Abisel, N. (1995). Popüler Sinema ve Türler, Alan Yayınları, İstanbul.

Başgüney, H. (2013). Türk Sinematek Derneği Türkiye'de Sinema ve Politik Tartışma, Libra Kitapçılık, İstanbul.

Battal, S. (2006). Asıl Film Şimdi Başlıyor, Vadi Yayınları, Ankara.

Bazın, A. (2000). Sinema Nedir?, (Çev.: İbrahim Şener), İzdüşüm Yayınları, İstanbul.

Budak, S. (2003). Psikoloji Sözlüğü, Bilim ve Sanat Yayınları, Ankara.

Bulut, H.İ. (2005). "Mûcize", T.D.V. İ. Ansiklopedisi, (XXX):350-356, İstanbul.

Dorsay, A. (1985). Sinema ve Çağımız 2, Hil Yayınları, İstanbul.

Dönmez-Colin, G. (2006). Kadın, İslam ve Sinema, çev. Deniz Koç, Agora Kitaplığı, İstanbul.

Ellul, J. (1998). Sözü Düşüşü, (Çev.: Hüsamet Arslan), Paradigma Yay., İstanbul.

Enderun, M. A. (2011). Beyaz Perdenin Din Algısı, Işık Yayınları, İstanbul.

Eşli, M.Ö. (2012). Türk Sinemasının Felsefi Arka Planı, Doruk Yayınları, İstanbul.

Güvemli, Z. (1960). Sinema Tarihi, Varlık Yayınları, İstanbul.

Köçer, S. (2010). Belki Şehre Bir Film Gelir, Sepya Yayıncılık, İstanbul.

Kutsal Kitap [Eski ve Yeni Ahit], Tevrat, Zebur ve İncil, Kitabı Mukaddes Şirketi, İstanbul: Acar Matbaacılık, 2000.

Mevdûdî, Ebu'l-Ala. (2003). Tefhimu'l Kur'an, (Çev.: Komisyon), İnsan Yayınları, İstanbul.

Monaco, J. (2001). Bir Film Nasıl Okunur, Sinema Dili Tarihi ve Kuramı, (Çev.: Ertan Yılmaz), Oğlak Yayınları, İstanbul.

Oymak, İ. (2013). "Kitab-ı Mukaddes'e Göre Nuh Tufanı", Uluslararası Hz. Nuh ve Cudi Dağı Sempozyumu, 143-161, Şırnak.

Özafşar, M.E. (2003). "Hadisçilerin Peygamber Tasavvuru/Anlayışı", Diyanet İlmî Dergi, s. 307-330.

Şirin, M. R. (2006). Televizyon Çocuk ve Aile, İz Yayınları, İstanbul.

Şen, A. (2001). Renk Renk Sinema, 1111 Adam Yayınları, İstanbul.

- Tora ve Aftara, (2010). 1. Kitap, Bereşit, Türkçe çeviri ve açıklamalarıyla, (Çev.: Moşe Farsı), Gözlem Yayınları, İstanbul.
- Türk, İ. (2001). Halit Refiğ Düşlerden Düşüncelere Söyleşiler, Kabalcı Yayınevi, İstanbul.
- Uçakan, M. (1977). Türk Sinemasında İdeoloji, Düşünce Yayınları, İstanbul.
- Wollen, P. (2004). Sinemada Göstergeler ve Anlam, (Çev.: Zafer Aracagök&Bülent Doğan), Metis Yayınları, İstanbul.
- Yavuz, Y.Ş. (2007a). “Nübüvvet”, T. D. V. İ. Ansiklopedisi, (XXXIII):279-285, İstanbul.
- Yavuz, Y.Ş. (2007b). “Peygamber”, T. D. V. İ. Ansiklopedisi, (XXXIV):257-262, İstanbul.
- Yazır, M.H. (1992). Hak Dini Kur’an Dili, (Sad.: İsmail Karaçam ve diğerleri), Akçağ Yayınları, İstanbul.
- Yılmaz, E. (1997). 1968 ve Sinema, Kitle Yayınları, Ankara.